

Arpophyllum spicatum

KUULUU KASVITIETEELLISTEN PUUTARHOJEN KOKOELMIIN

Arpophyllum-suvun nimi viittaa koviin, kapeisiin ja pitkiin lehtiin, jotka ovat keski-suonta pitkin selvästi taitteisia (*harpe* sirppi/viikate, *phyllon* lehti). Tämän vain muutaman lajin käsittävän suvun tyyppilajin ja tunnetuimman edustajan nimi *Arpophyllum spicatum* puolestaan kertoo kukinnon muodon: *spicatus* tähkämäinen.

Arpophyllum spicatum on kotoisin eteläisen Meksikon vuorilta 1800–2400 metrin korkeudelta. Sen kuvasivat 1825 meksikolaiset botanistit Pablo de La Llave ja Juan José Martínez de Lexarza. Lajin kasvua ulottuu Meksikosta Belizeen, Costa Ricaan, Guatemalaan ja Hondurasiin.

Luonnossa *Arpophyllum spicatum* on helppo huomata, sillä se on kookas ja kasvaa suurten puiden oksilla ja oksanhangoissa. Kapeat varsimukulat ovat 10–12 cm, lehdet 20–25 cm. Pitkän kukintovarren päässä oleva 15–20 sentin pituinen kukinto näkyy soihdun lailla kauas. Laji voi myös kasvaa kallioilla, mikä onkin hyödyllistä, sillä joskus kasvien paino katkaisee oksan ja sillä kasvaneet epifyytit putoavat maahan.

Pienet vaaleanpunaiset kukat ovat tähkässä vieri vieressä, niitä voi olla siinä toistasataa.

Esko Puupponen on tehnyt meillä lajin tunnetuksi, ja aikoinaan harrastajat saivat Ruissalosta sen jakopaloja kasvatettavakseen. ”Hoitaisin sitä suunnilleen pienikukkaisten *Cattleya*-lajien vaatimalla tavalla”, hän ohjeistaa Suuressa Orkideakirjassaan. Edelleen hän suosittelee, että läpäisevässä kasvualustassa tulisi olla eniten kaarnamuurua, seassa hieman rahkasammalta, isoja puuhiilen palasia ja tietenkin kuivia lehtiä ynnä kuivaa karjanlantaa.

”Laji vaatii viisaan hoidon, sillä kauan kestävä kukinta, jonka aikana versot tuleentuvat, pakottaa pitkään lepokauteen,

jonka kuluessa vain uuttera sumutus pitää hienouden hengissä.”

Pitkään orkideoita kasvattanut Anna Holm on ostanut jakotaimen 2013 yhdistyksen Ruissaloon tekemällä retkellä. Kun kysyin hoito-ohjetta, Anna heläytti iloisen naurun. ”Vien sen alkukesästä muiden orkideoideni kanssa pihalle, jossa ne saavat kaiken taivaalta satavan veden. Ellei sada, kastelen ja lisään jotain käsillä olevaa ravinnetta. Myöhään syksyllä otan kasvini sisälle valoisaan paikkaan ja kastelen tarvittaessa.”

Ruukun pohjalle Anna on laittanut kivenmurikan, jotta painava kasvi pysyy pystyssä. Kiven päällä on hiilenpaloja ja rahkasammalta, ruukun pohjalla aina tilkka vettä.

Teksti ja kuvat OILI PENTINSAARI